

Stanowisko Rady do Spraw Cyfryzacji w sprawie Funduszu Cyberbezpieczeństwa z dnia 30 września 2024 r. skierowane do Ministra Finansów.

Podstawowym celem ustawy *o szczególnych zasadach wynagradzania osób realizujących zadania z zakresu cyberbezpieczeństwa*¹ było wprowadzenie odpowiednich instrumentów finansowych, które pozwolą na pozyskanie i utrzymanie specjalistów z zakresu cyberbezpieczeństwa w sektorze publicznym.

Na podstawie tejże ustawy utworzono Fundusz Cyberbezpieczeństwa, którego przychody stanowią:

1. wpływy z kar pieniężnych, o których mowa w art. 73 ustawy *o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa*²;
2. środki przekazane z NASK-PIB;
3. środki przekazane z Funduszu Szerokopasmowego;
4. dotacje z budżetu państwa oraz
5. inne przychody.

Środki te przeznaczone są na finansowane świadczenia teleinformatycznego dla osób pracujących na stanowiskach związanych z zapewnianiem cyberbezpieczeństwa. Dodatkowo świadczenie zapewnić miało konkurencyjne wynagrodzenia dla specjalistów z zakresu cyberbezpieczeństwa zatrudnionych w administracji publicznej oraz w służbach specjalnych, w celu zatrzymania odpływu kluczowej dla bezpieczeństwa państwa kadry do sektora prywatnego. Cel ten może być osiągnięty jedynie wówczas, gdy finansowanie świadczenia teleinformatycznego ma charakter ciągły i przewidywany. Pozwala to wówczas specjalistom z zakresu cyberbezpieczeństwa podejmować decyzje związane z podjęciem lub kontynuowaniem zatrudnienia w sektorze publicznym.

W 2024 r. nie tylko znacząco zredukowano środki przyznawane dla poszczególnych beneficjentów Funduszu wobec zgłaszanego przez nich zapotrzebowania, ale do września 2024 r. proces zawierania umów o udzielenie wsparcia ze środków Funduszu Cyberbezpieczeństwa na 2024 r., zgodnie z pozytywnie zaopiniowanymi przez Kolegium do Spraw Cyberbezpieczeństwa wnioskami, nadal nie został zakończony. Wiele podmiotów, których wnioski pozytywnie zaopiniowano, nadal oczekuje na podpisanie umów, co wraz z upływem kolejnych miesięcy staje się coraz mniej realne.

Negatywną konsekwencją braku działań mających na celu sprawne przekazanie środków wszystkim podmiotom, które przeszły przez proces opiniowania, będzie

¹ Ustawa z dnia 2 grudnia 2021 r. o szczególnych zasadach wynagradzania osób realizujących zadania z zakresu cyberbezpieczeństwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 667)

² Ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (Dz.U. 2024 poz. 1077)

odpływ wykwalifikowanej kadry jeszcze w 2024 roku lub najbliższych latach. Brak stałości i przewidywalności w zakresie przekazywania świadczenia teleinformatycznego, które miało wyrównać często rażąco dysproporcje pomiędzy sektorami publicznym i prywatnym, sprawi, że kluczowy zasób kadrowy wybierze sektor prywatny, gdzie wynagrodzenie jest nadal bardziej konkurencyjne, a nadto przekazywane jest bez wielomiesięcznych opóźnień, jak w przypadku świadczenia teleinformatycznego z Funduszu.

Wyjściem z impasu w zakresie zapewnienia możliwości podpisania umów ze wszystkimi podmiotami, które zostały pozytywnie zaopiniowane, miało być wejście w życie ustawy *o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji rządowej*³, która w art. 53 zmieniła maksymalne limity wydatków określone w art. 27 ust. 1 pkt 3–10 ustawy *o szczególnych zasadach wynagradzania osób realizujących zadania z zakresu cyberbezpieczeństwa*, tj. zwiększyła maksymalny limit wydatków z budżetu państwa dla części budżetowej 27 – informatyzacja w latach 2024–2031 do 250,00 mln zł.

Pomimo wniosku Ministra Cyfryzacji do Ministra Finansów o zwiększenie dotacji z budżetu państwa do Funduszu Cyberbezpieczeństwa w 2024 roku o dodatkowe 110,00 mln zł, dotacja nie została zwiększona. Zwiększenie dotacji z budżetu państwa (jako realizacja art. 27 ust. 1 pkt 3 ustawy *o szczególnych zasadach wynagradzania osób realizujących zadania z zakresu cyberbezpieczeństwa*) pozwoli na dokonanie zmiany planu finansowego państwowego funduszu celowego. Brak działań po stronie Ministerstwa Finansów uniemożliwia dokonanie zmiany w planie finansowym Funduszu Cyberbezpieczeństwa w celu zwiększenia środków na wypłatę świadczeń teleinformatycznych.

Rada do Spraw Cyfryzacji wyraża głębokie zaniepokojenie związane z brakiem możliwości przełamania impasu w doprowadzeniu do zawarcia umów ze wszystkimi podmiotami, które pozytywnie przeszły przez proces opiniowania i zwraca się o pilne podjęcie działań zmierzających finalnie do zawarcia umów z podmiotami uprawnionymi w 2024 r.

Niezbędne działania powinny zmierzać do utrzymania istnienia Funduszu w kolejnych latach, zapewnienia kolejnych źródeł przychodów funduszu, zapewnienia priorytetyzacji działań mających na celu zagwarantowanie ciągłości wypłacania świadczeń, aby nie dopuścić ponownie do sytuacji, w której umowy z beneficjentami podpisywane są w drugiej połowie roku, którego dotyczy wsparcie.

W zakresie działań legislacyjnych, w związku ze stanowiskiem Ministerstwa Finansów, celowe jest wprowadzenie do ustawy *o szczególnych zasadach wynagradzania osób*

³ Ustawa z dnia 15 maja 2024 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji rządowej (Dz.U. 2024 poz. 834)

realizujących zadania z zakresu cyberbezpieczeństwa regulacji, która umożliwi wykonywanie art. 27 ust. 1 pkt 3 tej ustawy. W innym przypadku zwiększenie limitu wydatków do kwoty 250,00 mln zł w 2024 r. było bezcelowe, co godzi w domniemanie racjonalności ustawodawcy.

W celu zapewnienia nowych źródeł finansowania Funduszu, mając na uwadze, że znaczna część naruszeń ochrony danych osobowych to jednocześnie incydenty w rozumieniu ustawy *o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa*, Rada rekomenduje wprowadzenie zmian legislacyjnych mających na celu określenie, że środki z administracyjnej kary pieniężnej, o której mowa w art. 104 ustawy *o ochronie danych osobowych*⁴ stanowią przychody Funduszu Cyberbezpieczeństwa, o których mowa w art. 2 ust. 4 ustawy *o szczególnych zasadach wynagradzania osób realizujących zadania z zakresu cyberbezpieczeństwa*. Jednocześnie niewykorzystane środki z dotacji z budżetu państwa (pochodzące m.in. ze zwrotów od beneficjentów) nie powinny podlegać zwrotowi do budżetu państwa. Pozostawienie tych środków w Funduszu Cyberbezpieczeństwa pozwoli na zapewnienie ciągłości udzielania wsparcia beneficjentów w kolejnych okresach budżetowych.

Podjęcie zdecydowanych działań legislacyjnych i organizacyjnych mających na celu zapewnienie stałości i przewidywalności wsparcia z Funduszu Cyberbezpieczeństwa jest szczególnie istotne z perspektywy dynamicznie rosnącej liczby incydentów, wojny hybrydowej, czy w końcu obowiązywania na terenie Polski drugiego stopnia alarmowego CRP (BRAVO–CRP), który wymaga m.in. wzmożonego monitorowania stanu bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych organów administracji publicznej, jak również zapewnienia dostępności personelu odpowiedzialnego za bezpieczeństwo systemów.

Mając na uwadze aktualną sytuację geopolityczną oraz wzrost liczby cyberataków, utrzymanie odpowiedniego poziomu wynagrodzeń w obszarze cyberbezpieczeństwa jest istotnym czynnikiem zapewniania ochrony kluczowych dla działania państwa systemów teleinformatycznych.

W związku z powyższym, zwracam się do Pana Ministra o przychylenie się do proponowanych wyżej postulatów i propozycji Rady ds. Cyfryzacji, których realizacja znacząco poprawi funkcjonowanie Funduszu Cyberbezpieczeństwa i tym samym umożliwi utrzymanie kluczowego dla zapewniania cyberbezpieczeństwa zasobu kadrowego w administracji publicznej, co w konsekwencji przełoży się na wzmocnienie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa i zagwarantowanie odporności naszego kraju na wzmożoną liczbę cyberataków oraz rosnącą liczbę cyberzagrożeń.

⁴ Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781)

Uprzejmie proszę Pana Ministra o ustosunkowanie się do wyżej opisanego wyzwania związanego z prawidłowym funkcjonowaniem Funduszu Cyberbezpieczeństwa i z góry bardzo dziękuję za Pańską odpowiedź.

Agnieszka Jankowska
Przewodnicząca Rady do Spraw Cyfryzacji